

Handläggare: Lennart Nilsson
Region Innerstad
Tillgänglighetsprojektet
Tel: 508 262 21
lennart.nilsson@gfk.stockholm.se

2003-11-07

Dnr 03-005-1948:1

Till
Gatu- och fastighetsnämnden

**Bättre villkor för människor med funktionshinder. Motion (nr 13) av
Jan Björklund m fl (fp). Remissvar.**

FÖRSLAG TILL BESLUT

Gatu- och fastighetsnämnden överlämnar och åberopar kontorets utlåtande som svar på remissen.

Olle Zetterberg

Göran Gahm

Lars Cedergrund

SAMMANFATTNING

Motionärerna framhåller att människor med funktionshinder ska ha samma möjligheter som andra att leva ett självständigt liv.

I motionen ges förslag på hur man kan förbättra villkoren för personer med funktionshinder. Områdena tillgänglighet, arbete, bostäder och diskriminering behandlas.

- En ny handikappreform behövs för att radikalt förbättra tillgängligheten i staden.
- Alla ska ha samma möjligheter till anställning och meningsfull sysselsättning. Särskilda handledare bör tillkomma för att bistå den anställda med funktionshinder.
- Alla ska ha rätt till bra boende. Bl a bör det byggas fler gruppboendestäder.
- Svensk lagstiftning är otillräcklig ifråga om diskriminering av personer med funktionshinder. Problemen måste lösas lokalt med andra metoder. Ingen människa får nekas kommunal service eller information på grund av funktionshinder.

Som framkommer i motionen pågår ett ambitiöst arbete för att öka tillgängligheten i staden. Förutsättningarna för att få arbete underlättas bl a genom anpassning av kommunikationsvägar. Kontoret strävar efter att göra det allmänna bostadsbeståndet tillgängligt men det tas även fram specialbostäder som komplement. Information om vad som är tillgängligt ges och utbildning av politiker och tjänstemän pågår.

Mycket återstår dock att göra för att alla behov ska vara täckta och för att hitta ännu bättre lösningar på olika problem.

MOTIONEN

I motionen framförs att alla människor ska tillförsäkras integritet, självbestämmande och delaktighet.

En ny handikappreform – gör Stockholm tillgängligt.

En ny handikappreform behövs för att göra Stockholm tillgängligt. Arbetet med att öka tillgängligheten måste fortsätta. Den offentliga miljön måste kartläggas och brister åtgärdas. Handikapporganisationerna måste engageras i detta arbete. Tillgänglighetsaspekterna måste finnas med på ett tidigt stadium i planeringen när nya projekt tas fram.

Arbete och meningsfull sysselsättning.

Alla arbetsgivare bör fundera över hur arbetsplatserna ska kunna tillvarata den kompetens som människor med funktionshinder har.

Bostäder för funktionshindrade.

Alla ska ha rätt till ett bra boende. Nyproducerade flerfamiljshus bör så långt det är möjligt anpassas till människor med funktionshinder. Den yttre miljön kring bostäderna bör också i möjligaste mån vara anpassad så att det finns handikapparkering, anpassad sophantering och i övrigt tillgängliga miljöer.

Det behövs fler gruppboendestäder för utvecklingsstörda. En garanti för att bostadsanpassning kan erhållas inom tre månader bör tillkomma.

Arbete mot diskriminering av funktionshindrade.

Det behövs arbete mot diskriminering av personer med funktionshinder. Exempelvis är det oacceptabelt att dessa människor inte tillåts besöka vissa restauranger. Ingen människa ska nekas kommunal service eller information därför att de har ett funktionshinder. Medarbetare i staden måste få information och utbildning i diskrimineringsfrågor.

KONTORETS SYNPUNKTER

Kontoret instämmer i stort sett i de åsikter som framförs i motionen. Det är angeläget att staden har som målsättning att alla ska ges förutsättningar att leva på samma villkor.

En ny handikappreform – gör Stockholm tillgängligt.

Kontoret arbetar med de aktuella frågorna och utvecklingsarbete kan påskynda att Stockholm blir en stad med hög grad av tillgänglighet.

Bl a pågår följande:

Den yttre miljön förbättras. Bl a åtgärdas parker, lekplatser, badplatser och övergångsställen. Trappor kontrastmarkeras och förses med ledstänger, soffor sätts ut, belysning förbättras, ramper, hissar och toaletter byggs.

Tillgänglighetsplaner tas fram för varje stadsdel så att prioriteringar av åtgärder kan ske utifrån de största behoven.

Utvecklingsarbete sker när det gäller t ex taktila plattor och kontrastmarkeringar vilket underlättar framkomligheten för personer med synskador.

Information lämnas genom en databas ”Entré Stockholm” om vilken tillgänglighet biograf, teatrar, restauranger etc har.

Handikappråden är delaktiga i det arbete som bedrivs. Efter behov tillsätts arbetsgrupper med representanter för handikapporganisationerna. Arbetsgrupper har bildats för t ex skyltning med representanter för Föreningen för utvecklingsstörda och för offentliga toaletter med representanter från olika handikapporganisationer.

Arbete och meningsfull sysselsättning.

Kontakt har tagits med näringslivet och i förlängningen kan staden medverka till att öka tillgängligheten till butiker och offentliga lokaler. Arbetsplatserna kan därmed också bli bättre ur tillgänglighetssynpunkt. Detta betyder ökade möjligheter för personer med funktionshinder att få arbete. Genom att staden får bättre kommunikationsvägar kan också detta medföra att det går lättare att ta sig till och från arbetsplatsen.

Bostäder för funktionshindrade.

Kontoret anser att målet ska vara att bostäderna och utemiljöerna ska göras tillgängliga för alla utan förbehåll. Om inte det finns en hög målsättning finns risk för att dåliga lösningar tillämpas. Med bra planering och med dagens teknik kan bostäder och den yttre miljön ges en god kvalitet. På detta sätt minskas också behovet av särskilda bostäder för personer med funktionshinder. Äldre kan bo kvar i sina lägenheter trots nedsatta funktioner i större utsträckning och ”besökstillgängligheten” ökas t ex så att barn och ungdomar med funktionshinder kan besöka sin kamrater.

Ett program för den inre miljöns tillgänglighet, BAS-program - Stockholms stad riktlinjer för tillgängliga och användbara byggnader - tas fram i samarbete med SBN i likhet med det program som finns för den yttre miljön. BAS-programmet ska visa på hur staden tolkar och tillämpar plan- och bygglagsstiftningen.

Kontoret deltar mycket aktivt i stadens samlade arbete för utbyggnad av gruppboende för personer med funktionshinder. Kontoret gör

kontinuerligt genomgångar av lämplig mark för nybyggnad och tomställda lokaler prövas alltid om de kan byggas om till bostäder för olika grupper med funktionshinder. I samband med att markanvisning sker bevakas alltid stadens olika behov av lokaler där gruppboheter för funktionshindrade är en del. Det finns numera alltid en skrivning om att bostäder för personer med funktionshinder ska prövas i projektet. Även i samband med planärenden bevakas detta. När nyproduktion av gruppboheter sker i bostadsrättsupplåtelse ansvarar kontoret för köpet av lägenheterna som sedan hyrs ut till ansvarig förvaltning som i sin tur hyr ut till den enskilde personen. Detta sker i mycket nära samarbete med stadsdelsförvaltningarna och socialtjänstförvaltningen som i detta sammanhang har ett övergripande och samordnande ansvar.

Arbete mot diskriminering av funktionshindrade.

Utbildning av anställda och arbete med attitydpåverkan är viktigt. Kontoret har fortlöpande insiktsutbildningar då politiker och tjänstemän får pröva på att vara rörelsehindrad och att vara synskadad.

Om målet att Stockholm ska bli världens tillgängligaste stad ska förverkligas måste hela staden samverka och ta sitt ansvar. Stadens ledning måste ge klara direktiv och förankring måste ske i alla nämnder och styrelser.

I revisionsrapporten stadens arbete för ökad tillgänglighet Dnr 420/70-03 har kontoret utförligt redovisat sin verksamhet med bl a tillgänglighetsfrågorna. Kontoret hänvisar till denna rapport.

HANDIKAPPRÅDETS SYNPUNKTER

Handikapprådet ställer sig bakom det som framförs av kontoret.

Handikapprådet anser t o m att målet ska sättas ännu högre än vad som framgår i motionen. Det anges att nyproducerade flerfamiljshus bör så långt det är möjligt anpassas till människor med funktionshinder och att den yttre miljön kring bostäderna bör i möjligaste mån vara anpassad. Rådet anser liksom kontoret att målet ska vara att bostäder och de yttre miljöerna ska göras tillgängliga för alla utan förbehåll.

Regeringen har beslutat att ställa sig bakom Boverkets förslag om att få bort enkelt avhjälpna hinder i den byggda miljön. Därför ställs nu större krav på kommunerna m fl när det gäller tillgänglighet. Exempel på hinder kan vara nivåskillnader, bristande skyltning och bländande belysning.

Rådet framhåller att takten för utbyggnad av specialbostäder för personer med utvecklingsstörning och för personer med psykiska funktionshinder måste öka.

Även den information som lämnas måste göras tillgänglig för alla. Information i olika former lämnas i olika i media. Det betyder bl a att det behövs lättläst text, inläsning på kassett och tolkar.

SLUT